

INTERVIEW Tom van der Poel (64), directeur van theater De Speeldoos

Altijd druk met zijn theater, maar het voelt nooit als werk

Het Baarnse theater De Speeldoos gaat al jaren een onzekere toekomst tegemoet. Voor de komende jaren is het voortbestaan gewaarborgd, hoe het daarna gaat, niemand die het weet. Theaterdirecteur Tom van der Poel gaat desondanks elke dag fluitend naar zijn werk. „Hier komen werken was echt een van de beste beslissingen van mijn leven.”

Eric Lorier
e.lorier@mediahuis.nl

Baarn ■ Tom van der Poel. Theaterdirecteur. Als je hem bevlogen hoort praten over cultuur in het algemeen en 'zijn' theater in het bijzonder kan je je niet voorstellen dat de man ooit iets anders heeft gedaan. Hij tapt biertjes in de pauze, overlegt met impresario's, ontvangt de artiesten, verkoopt kaartjes als het zo uitkomt, pakt desnoods nog even de stofzuiger en praat zich de blaren op de tong over het belang van De Speeldoos. Hij is vaker in het theater dan thuis, maar als je doet wat je leuk vindt ben je nooit aan het werk. Een geboren theaterdirecteur.

Geen seconde spijt

Nou, nee dus. Tom van der Poel werd niet in de coulissen geboren en groeide ook niet op op het toneel. Hij is fysiotherapeut van huis uit, heeft dertig jaar ervaring in de farmaceutische industrie op de teller en begon daarna een eigen bedrijfje. Hij had niks te maken met theaterzalen, impresario's, artiesten en andere culturele verschijnselen. Zat hooguit wel eens als bezoeker in een theater. „Tot ik zes jaar geleden werd gevraagd als bestuurslid voor De Speeldoos. Ik kwam ook meteen in de werkgroep die zich bezighield met de verbouwing. Toen directeur Peter Joziasse wegging, vroegen ze mij als interim-directeur. En vervolgens vroegen ze of ik het voor vast wilde

doen. Ik zat er tenslotte toch. Ik heb er geen seconde spijt van gehad.”

Theater-ervaring had Van der Poel niet. Hooguit als bezoeker. „Ik ging als kind wel met mijn ouders naar Carré. Snip en Snap, Toon Hermans. Maar daarna eigenlijk helemaal niet meer. Tot onze zoon toen hij op Het Baarnsch Lyceum zat auditie deed voor een rolletje in de musical Elisabeth. Hij kreeg die rol en uiteraard zijn we toen heel vaak naar Scheveningen geweest om te kijken. Sindsdien is de liefde voor theater gebleven.” Zelf op de planken staan doet hij niet, hooguit om na afloop de bloemen uit te reiken. „Daar zoeken we nog een sponsor voor trouwens. Dus als er in Baarn nog een bloemist is die dat wil doen...”

Creative kansen

Tom van der Poel is 64 en zou over drie jaar met pensioen moeten, maar daar kan hij zich nog niets bij voorstellen. Hij is altijd in De Speeldoos. Altijd aan het werk, al voelt het zelden als werk. „Ik krijg er juist energie van. Ik ben geen uitslaper, dus ook na een voorstelling ben ik hier de volgende ochtend gewoon weer om half negen, negen uur. Dan drinken we een kop koffie met zijn allen, even de dag doornemen, en dan gaan we aan de slag. In mijn geval is dat mail lezen, met impresariaten bellen om voorstellingen te programmeren, overleg over de verbouwing die we nog altijd willen, en wat er verder op mijn pad komt. Van de week heb ik veel previews bekeken, want we zijn druk bezig met de programmering voor seizoen 2024/2025. Inschatten wat in De Speeldoos past, of er hier publiek voor is. Meestal schatten we dat goed in. En soms proberen we bewust iets nieuws. Zo hadden we vorig jaar een spoken word-voorstelling om te kijken of daar jeugd op af komt. Daar verkochten we vijf kaartjes op, dus dat doen we dan niet nog een keer. Ik probeer er altijd vroeg bij te zijn, bij het boeken van voorstellingen. Op die manier kan je try-outs boeken die we normaal nooit zouden kunnen betalen. Bij een theater ben je altijd op zoek naar creatieve kansen, want er is standaard geen geld.”

Nu De Speeldoos in zwaar weer zit - het voortbestaan is de eerste twee jaar gewaarborgd maar hoe

het daarna verder moet is onzeker - spreken veel artiesten en impresariaten hun steun uit. Maar het blijft niet bij woorden alleen. „We hebben de gunfactor. We horen van veel artiesten dat ze hier graag komen. Ondanks de slechte staat van het gebouw, ondanks dat het behelpen is in de kleedkamer. Het voelt als een warm bad. We hebben een klein en hecht team, met elkaar doen we alles. Artiesten voelen dat. Daar werken we ook aan. Ik probeer altijd aanwezig te zijn, mensen persoonlijk te ontvangen, te bedanken. En ik merk dat het ons wordt gegund. Dat we hier straks de Edwin Evers Band hebben staan bijvoorbeeld... Die impresario belde zelf op. „Tom, wil jij de Edwin Evers Band hebben?” „Ja heel graag zelfs, dat weet je, maar je weet ook dat ik ze niet kan betalen.” „Geen probleem, dat komt goed”, antwoordde hij. En daardoor hebben we dit seizoen de Edwin Evers Band achttien man sterk op het podium. Zo hebben we bijvoorbeeld ook Claudia de Breij en Paul de Leeuw kunnen boeken. Het wordt ons gegund.”

Tranen in de ogen

De Speeldoos is een paar keer genomineerd als beste kleine theater van Nederland. Het bleef elke keer bij een nominatie. „Ik ben competitief genoeg om daar van te balen. Ik wil die prijs een keer winnen met De Speeldoos.” Tegelijk weet hij dat een prijs van theaterproducten maar een klein onderdeel is van wat zijn theater doet. „Theater is fantastisch, maar wat dacht je van dingen als Muziek op Schoot. Kindjes van twee jaar oud die hier muziek komen maken. Je kan mij niet gelukkiger maken. En de danscafés voor met name ouderen in de foyer. Ik was op vakantie toen de eerste editie daarvan was, maar ik kreeg de filmpjes toegestuurd. Ik heb er met tranen in mijn ogen naar zitten kijken, zo mooi. Marlayne Sahupala die hier de Sunday Sessions organiseert omdat er in Baarn op zondagmiddag niets te doen is. We hebben het steeds over Youp en dat soort grote namen, maar het gaat eigenlijk veel meer om de verbindende rol van dit gebouw in de Baarnse samenleving. Kinderen die hier voor het eerst kennis maken met muziek en theater. Dat besef geeft energie. We doen ertoe.”

Tom van der Poel, hij is vaker in het theater dan thuis

Tom van der Poel in de foyer.

FOTO CASPAR HUURDEMAN

FOTO CASPAR HUURDEMAN

„Kinderen die hier voor het eerst kennis maken met muziek en theater. Dat besef geeft energie. We doen ertoe

„Bij een theater ben je altijd op zoek naar creatieve kansen, want er is standaard geen geld